

Opdateret marts 2024

Formålet med STOPbasen

Formålet med STOPbasen er at evaluere, kvalitetssikre og formidle effekten af stoptilbud med personlig kontakt samt at bidrage til, hvordan vi bedst kan hjælpe rygerne med at kvitte tobakken og nikotinen. Evalueringen af indsatsen er på den måde med til at kvalificere fremtidige stoptilbud. STOPbasen anvendes af kommuner, apoteker, hospitaler, praktiserende læger, jordemødre, tandlæger og andre, som ønsker eksternt dokumentation og evaluering af deres stopaktiviteter. Inden for sundhedsområdet bruges STOPbasen til at sammenligne og vurdere målopfyldelse i sundhedsplaner og -politikker.

Baggrund

STOPbasen, som indtil 2022 hed Rygestopbasen, blev initieret i 2001 som en forskningsdatabase af en gruppe forskere, udviklere, rygestoprådgivere og klinikere, som gerne ville skabe overblik over hvilke programmer, der var mest effektive efter implementering i det virkelige liv.

I 2004 overgik forskningsdatabase til at være en kvalitetsdatabase med en ny brugerorienteret organisation. Hele forskningsdataindsamlingen blev evalueret, og på baggrund af analyserne blev den indsamlede datamængde per ryger reduceret, så kun informationer med evidensbaseret relation til rygestopeffekten indgik. Under hele forløbet er der anvendt internationale standarder, så de danske resultater kan sammenlignes med de udenlandske resultater af rygestopprogrammer i "real-life settings".

Det danske standardprogram blev udviklet og standardiseret af Kræftens Bekæmpelse og det tidligere nationale center for rygestop. Siden er GSP udviklet – også af andre aktører – og det er fortsat kost-effektivt og anvendes overalt i landet. Programmet har den højeste kvit-rate i "real-life" – også på internationalt niveau. Derfor kaldes det Guldstandard-programmet (GSP) i litteraturen, og nye initiativer bliver sammenlignet med GSP, så man ikke risikerer at implementere programmer uden effekt.

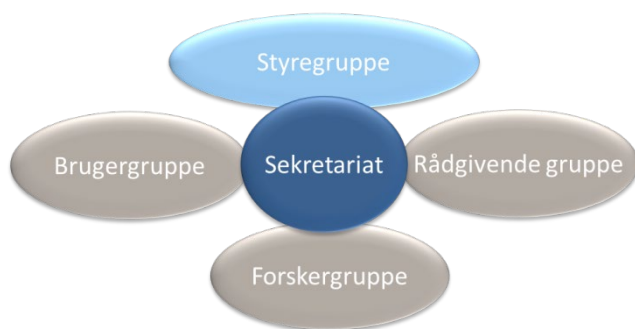
Data fra stopenhederne bliver indtastet på STOPbasens hjemmeside i "Tast selv-miljøet". Her udvikles brugerfladen og softwaren løbende. "Tast selv-miljøet" har vist sig at være et godt værktøj, som letter hverdagen med dataindsamling og hurtig afrapportering – også for private udbydere, som ikke nødvendigvis har stærke journal- eller dokumentationsrutiner. I "Tast selv-miljøet" kan sundhedsplanlæggere og rådgivere på stopforløb m.fl. følge indsatsen og stopenhedens samlede resultat. Lokalt kan stopenhederne til enhver tid hurtigt selv dokumentere, om de har gennemført deres målrettede politik på rygeområdet og nået de ønskede målgrupper. I forbindelse med sekretariatets publicering af årsrapporter samt regionale rapporter kan den enkelte stopenhed sammenligne egne resultater med de øvrige stopenheder, kommuner, regioner og på nationalt plan.

Organisation og samarbejdspartnere

Sekretariatet er placeret i Clinical Health Promotion Centre (Clin HP) under Parker Institutttet på Bispebjerg og Frederiksberg Hospital. Styregruppen vedtager den overordnede strategi og har den øverste

beslutningskompetence. Strategien bygger bl.a. på input fra brugerne, der rådgiver om den daglige anvendelse af STOPbasen i stopenhederne via Brugergruppen. Disse input bliver kvalificeret af forskere, interesseorganisationer og sundhedsplanlæggere i den Rådgivende Gruppe. Desuden har STOPbasen tilknyttet en Forskergruppe. STOPbasen har haft skiftende finansiering siden udgangspunktet i 2001. Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen samt Bispebjerg og Frederiksberg Hospital har været med i hele perioden. Desuden har STOPbasen modtaget støtte fra Apotekerfonden, Apotekerforeningen og Dansk Sundhedsinstitut (DSI). Databasen er fysisk placeret i Region Hovedstaden sammen med de kliniske databaser og bliver serviceret herfra.

Organisationsdiagram

Styregruppen

Gruppens opgave er at:

- have den overordnede beslutningskompetence og tage sig af overordnede spørgsmål som fx
 - STOPbasens fortsatte eksistens
 - STOPbasens fortsatte forankring til forskermiljøet, Sundhedsministeriet og Sundhedsstyrelsen
 - STOPbasens tilknytning til praksisfeltet for stopinterventioner fx kommunerne
- bidrage til STOPbasens fortsatte udvikling

Gruppens sammensætning: Pernille Søgaard Skou (Sundhedsstyrelsen), Hanne Tønnesen (Clin HP, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital) og Anne Sode Grønbæk (STOPbasens sekretariat)

Gruppen mødes 2 gange årligt á ca. 1,5 timer eller efter behov.

Rådgivende Gruppe

Gruppens opgave er at:

- at inspirere og rådgive om overordnede spørgsmål som fx:
 - STOPbasens fortsatte eksistens og forankring i forskermiljøet
 - strategier og visioner
 - samarbejdet internt i Clin HP og eksternt til samarbejdspartnere som fx interesseorganisationer, kommuner, Sundhedsstyrelsen, internationale forskere og sundhedsprofessionelle
 - indikatorer og standarder samt deres anvendelse

- bidrage til STOPbasens fortsatte udvikling

Gruppens sammensætning: Hanne Tønnesen (Clin HP, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, formand), Charlotta Pisinger (Region Hovedstaden), Mette Grønfeldt (Københavns Kommune), Helle Jacobsgaard (Apotekerforeningen), Louise Theilgaard Nikolajsen (Sund By netværket), Mads Lind (Hjerteforeningen), Tilde Sand Christensen (Røgfri Fremtid), Louise Bæk Thomsen (Odense Kommune, repræsentant fra Brugergruppen), Pernille Søgaard Skou (Sundhedsstyrelsen og repræsentant fra Styregruppen), Anders Løkke (Lungemedicinsk Overlæge) og Anne Sode Grønbæk (STOPbasens sekretariat).

Gruppen mødes 2 gange årligt á ca. 2 timer eller efter behov.

Sekretariatet

Sekretariatets opgave er at:

- have den daglige beslutningskompetence i forbindelse med drifts- og kvalitetsudvikling af STOPbasen
- sørge for det koordinerende arbejde imellem grupperne (Styre-, Bruger-, Forsker- og Rådgivende Gruppe)
- have ansvar for kommunikationen og læringen mellem grupperne (Styre-, Bruger-, Forsker- og Rådgivende Gruppe)
- modtage, analysere og formidle data
- evaluere og optimere STOPbasens datakvalitet og arbejdsgange
- opdatere skemaer med nye indikatorer og standarder
- servicere stopenhederne og andre brugere bl.a. besvare henvendelser, udsende breve, registrere enheder, udgive rapporter, nyhedsbreve mv.
- afholde kurser og temadage
- bidrage til STOPbasens fortsatte udvikling

Gruppens sammensætning: Anne Sode Grønbæk, Daglig leder af STOPbasens sekretariat. Der har den daglige ledelse og beslutningskompetence i sekretariatet og deltager i møderne i Styregruppen, Brugergruppen samt Rådgivende Gruppe.

Brugergruppen

Gruppens opgave er at:

- informere om STOPbasen i de netværk, de repræsenterer i Brugergruppen
- bidrage til brugervenlige og relevante data til enhederne og andre brugere
- motivere til registrering og brug af data samt at data udnyttes optimalt i de netværk, de repræsenterer i STOPbasen
- erfaringsudveksle vedrørende brug af data, organisering og udvikling af arbejdet med evaluering via STOPbasen
- informere om de muligheder, der er for datatræk i STOPbasen i de netværk, de repræsenterer i Brugergruppen
- udarbejde forslag til datatræk og datapræsentation, ud fra brugernes behov
- bidrage til, at hjemmesiden udvikles løbende med muligheder for at inddrage brugerne

- videreformidle indstillinger fra Brugergruppen til Rådgivende Gruppe via en repræsentant i samarbejde med sekretariatet

Det tilstræbes, at gruppens sammensætning er en til to repræsentanter fra hver af disse grupper: Kommuner, apoteker, hospitaler, Stoplinien, Sund By Netværket, 6-By og eventuelt andre private aktører. Brugergruppen vurderer årligt, om den er repræsentativ for brugere.

Gruppens sammensætning: Maria Ro Rosendahl (Stoplinien), Sandra Nachdam Koch (Høje-Taastrup Kommune), Karen Rasmussen Hemmingsen (Vordingborg Kommune), Helle Stuart (Storrygerindsatsen på Vestegnen og Sydamager), Astrid Kofoed Blinkenberg (Kræftens Bekæmpelse), Louise Bæk Thomsen (Odense Kommune), Litta Gadgaard Lejland (Skanderborg Kommune), Winnie Holm Lorenzen (Tønder Kommune), Cecilie Skyth Larsen (Københavns Kommune) samt Anne Sode Grønbæk (STOPbasens sekretariat)

Gruppen mødes 2 gange årligt á ca. 4 timer eller efter behov.

Forskergruppen

Gruppens opgave er at:

- have ansvar for data fra forskningsprojekter
- tage stilling til ønsker om anvendelse af data til andre forskningsprojekter
- komme med oplæg til nye indikatorer og standarder
- bidrage til STOPbasens fortsatte udvikling

Gruppens sammensætning: Hanne Tønnesen (WHO-CC direktør, Clin HP, Bispebjerg og Frederiksberg Hospital, formand) og Berit L. Heitmann (professor, Parker Institutttet) samt dem der forsker i STOPbasen på mødetidspunktet.

Gruppen mødes 6 gange årligt i ca. 1-2 timer eller efter behov.